

**ቍልመጠይቍ እና ማስተማርያም አበርሃም
(አመ-ካይ ክፍል) 26.3.04 ታደሰ ደቀባጥ**

አቶ: ጥዣነቶም ፍይይ መቻልበትኩም በእበራ በግል ስለመን ወደማርያምን
ከላከትን ለፈጸም የገነት ከውጥም ምስ ተፈልድ፡ በፍላይ ይ-በኩን ችልግኩ
ከ-ንብረቱ ተፈልለኩም ነገሩ አድራሻው ተዋጋኩለ እና በእበራው እዋን
ተረጋኩበኩም ተፈልጎ?

መልስ፡ ከለም እና አይደንገባየን አጥልኩ-ወም እኩ፡ አበርሃም በፈመ-ሳ፡

መልስ፡ የር.ፍክሮ እና ሲታ ምስ ምስ በተደረጋ አለ አበርሃም ከፍለ
ተባሪቃትኩለ ቅጂ-ወም፡ ተከና ይ-በኩ ቅጂ-ወም ይ-በኩ ከዚ
ዘረቀተለ ወን አረጋግጣ፡ ሰላዘ በዘይት ሰለመን ወደማርያም በተረጋ
አይበረም፡ ሰለመን ወን እና ካርታም መዳለ በፊተኩ፡ በድጋረኩ-ወም
ኩ ማኩ ምስ አምለመም ተኩ አለ ንካርታም የጋይ እኩ መዳለ፡ ምስ
ኩ ማኩ ከኩ ቅጂ፡ ከኩ ማኩ እና ንካርታም ከኩ ተኩ-ኩ፡ ሰ-
ገመዘዘር ከልተኩ በተሳሳይ ሰለመን እንዲ ከኩ ምስ የጋይ.....

ሰለመ-ሳ ወ. የር.ማርያም ምስ እና ማስተማርያም አበርሃም 1978

አቶ፡ አበራ ከደ?

መልስ: መጀመርያ አበራሱም ዓይ. ከልከው ሪሳኔ መጽእሬ የለሁን እሌ አዲንቀጥታ፡ ደስኩረሻውን ከደተ ሲይፈልጎም ተጋድለት፡ መጽእሬም ፈመሳኔ ተዘረጋበዋል ከይደም፡ አብ ስልጣይ ማሞኑን መአመድኑርን አበራሱም ዓይን መጽእሬም ገዢዳ ክምለስ እጥ እኔ ከተደረገ ሲይምርድኝ ከደተሰው ማኩዳም ቅል አተማሙለ ስራይ እሌዕም፡ ማስጠራት ስላዝፈልጥ ከምትለው ማኩና ሌሎጂ ማደፍ እሌ እግና ሁሮ ለማኑም፡ ይሩን እኩ ክስዋና እምበር ከነበር እሌ እውቆክኩን፡ እና አበበ ከተርቃ ከልቦ ከእ በጽተ ስለመንን እኩም ነርከም ተባረለም በዘመኑት ገዢሬት ከጠቀሻያም፡ አብ ማኩሙ ወደፊት ከረዳ እሌ እኩ ማኩ ተሰዋና ወደ ተቋረሉ ከበግል ወካይሽ እሌ እችበሽኑ ሲዘመኑ፡ ክምታ በረሱስተዋ ከእ ከይደንገነዋ አስተዋወቻ፡ በአክና አበራሱም ዓይ እኩ ገርፋሁት እውን አጥፊሬው እለው፡ በዛዕባ ዓይ ስለመንን ወልደማርያም ሚስ እስቶስ እኔ ቅንዳ ተካይቱ፡ የን ማሞኑን መአመድኑር ማኩና ህጋዊ እርተሮ ካብ ተቀባዩ ከፈልጎ ከከልፍ እይደልን፡

አቶ፡ ስለመንን ወልደማርያም ገብዕል ከበቅም ዓይ እስቶስ ገበኞች ተካበበሩ፡ ከዚህ አብ በዘመኑ ወገኖችን ቅተላጋጊት ገዢሬትን እኩ በደም ብተካሪበ ስብ እኩ ነኔ ይቦች፡ ገብዕል አብ ስላም እኩ ወቅናን አብ አረስበከም እዋን በዛዕባ አብ ማኩ እርተሮ ብተካሪ ሆኖ ከይጠቀስበዋ ከከልፍ እይደልን፡

መልስ: እው፡ በስልክ በዛዕባ እቶም መንከዕ ተባረለም በዚኑቱ ነሟልቂ ገዢሬት እርተሮውኑን ቀጥታዊ ነሏ፡ እኔ በሆነ መልስ ከእ ስለከዕ ከምቱ ተበግል በዘመኑ ተቋረሉ እኩ ከረን እኩ ስማናር ተካይቱ፡ እኔ ተቀብረው እኩ እስቶስ እኩ ከለወል ከካይዋ እጥ አብ ቅድሚሬ ከምልስ በአክ ማኩና ከም ብተበደም እውን ገልጋለው ነኔ፡ እኔ ተኩይ በሂወቂ፡ ዘኑዕ በግዕስ ተቀብረው ማኩናያች፡ ከምርባን ገዢዕ ከከናዕስ እንተዘክናል ወጪች ነኔ፡ አብ ብተቀባዩ ምዝር በግኝ ዓይ ለለም እይመስለን፡

አቶ፡ ገብዕል ለገብዕልኝም ሚስ እስቶስ ገበኞች ተረኞበካም ተፈልጋዋል?

መልስ: እው አብ ከዚህ ተረኞበና፡ በዛዕባ አብ ዓይ ብተመተውን ዓይ እሱ ጥሩት ቀጥታዊ ነሏ፡

አቶ፡ ጥሩት ዓየጊዜም መን ብተመተውን?

መልስ: እሱ መቂቂ ዓይ እኩ ነኔ፡ እኩ እዋን ቅልስ ከእ ታተጋድለው እርነት በዘመኑ ታስቦትን ማስጠራትን ይከበዣ ነኔ፡ ተጋድለው እርነት ሚስ እመቁትን አብ ከበሳ መስ ስአበትን ከእ ታስቶም መጽእሬም ዓይ ይጋብ ከእ ብተቋመው ታስቦት የጋለዙን፡ ወጣ እንተዘለበ እውን ከየቋመውል ስብ ማኩና ከበሳ ወጪዕ ዓይ? እሌ እችበሽያም፡ አብኩ ታስ እውን የጥሃም እሌዕም ከብቱ ወሰድመን፡

ኔሩ፡ ከጠርዕን ከመለሰበት አይከኑልንም እስለ አብ ሁኔታ ከይቀርቡ ዘግንቃዬ
የነ ጥያቄ ከእኔ ስሜዎች፡ ገዢና ከጥበት ለመሆኑ ተባድኩና እስዱ፡
ቅርብ ደንብ እልና ጥን በታ በፈልጋዊ መንገዶች ተረክቦም ከዚ
በተረዳደሩ ከእኔ ተሳቢርና፡

ምስ ተዘጋጀና ፊቃ መሰረታዊ አብ አየዲለያዊ እኩር በታ ገዳይ
አዲቂቃዬ የስ ተዘመቃለናን ይኩ ከሚሸጊ መሰራቶች ፊገዢ የስ
እስያነ ከዚ በተባሳሰቦች ከዚ በተፈላለየና ጉዳር ዘመኝማን እልካ ብተገበረ
ተዋሰለ ከዚ በንብረት እውን ዝጋርናስ በስተኞች እና፡ በዝተኞች ጥን
ከዚቱ ጉዳር በመሰረታዊ ተቋንቋና ጉባርን ለህጻዊ እልየት እስራቱ በንብረት
መሰላቃዬ ከዚቱ የተኩ አሁንም እያም፡ ገለ ከደዱት በገዢና እውን
ዘይፈልጋዊ ተመሳሳይ አብቱ ገዳይ ከንዋዴል ከፖላፍናን ጉዳር አብ
ፊቃ አለተዋጋው የገዢ ተሰፊነዋው ነገሮ በለአኩም ነገሮ እያም፡

እቶም ነቱ መደብ በፈጸሙ ከሉ ገዢ በይሳራ መጋረፍ ተራሱ ከሚኖም
ዘሰርአትን አልፈኩን ዓይደቱ ለብዕት ብኩነት ገደተት ጥን አብኑ የስ
ተወቃቁ፡ በይሳራአውን ንዑስ ነኝው እናበለ በልአነዱዬን በገልግሎዱዬን
አባላት ይሰርዱ የገንዘብዬ እውን ፊበራቻ አለመና፡ ወገን እኩ ለመሆኑ
በቋጋል ወጪዎስ ለለው እኩበታትን ተዋሰለታትን በይሳራ መጋረፍ ከሚኖም
ከደተረዳሩን ከይተካወስና በከይደው ለለው ዓይደቱ ገደተት በገል መን
ምኩድናው እውን አይከኑንም ገዢናስ ለመሆኑ ከሉ ፋይጋዊ ለለው የስሰጠር
እቶ፡፡

ዘዚዎን ገመሆኑ መሰራቶች ፊገዢ መንገዶች ጉልጋሚን ትመሰራቱን ፊገዢ
ዘፈልጋዊና እንታይ እለው? ምናልበት ከበደት ገበኩም ይፈላለ
ይኩውን፡ አብኑ ፊለኔ ጥን ከልተኩም ገዢዎ እርተሱ በበደለትን በለቀባን
ዘረፍዎን ለባለት የገዢ ተፈጻሚ ከዚ እብ ለፊል የወሰኑ ለሀብትን እኩ ለፊል
በለው ለለው እተተካሰለባለው ለውጭ ለለው እይመሰለንና፡ እስያለ ይኤካው
ኔሩ፡ መሰራቶች ፊገዢ ከዚ እብ ጥገና የወሰኑ ለገዢ ትመሰራቱን የገዢ
ተሰኩመ፡ በየገንዘብ ጉባርና እብ ለልቀትን ተቀኩትን የገንዘብና ጉባርና
ከዚ ለህጻዊ ዘመኝና ፊለኔ ለህጻዊ እንታይ በገዢ ለባለት የገዢ ለገዢ
ከይወሰኑን ከይመዘገበናን ያይሰራለ ለገዢ ጉዳይ ተሽተለ እናየ
ዘፈልጋዊ ለለው ከጠበና ገዢ እንተዘረዘሩ ከለው ለለዘርፍአው ከዚ ፊገዢ
መንገዶች ዓይማሇ መንገዶች ተቋድማሇ፡ ፊገዢ የስ ወያና በፈለጋዊ እኩ
አብዚ በፈለጋዊ፡ ፊገዢ የስ እነጋል ለለዘረዘሩ ከዚ ለህጻዊ እርተሱ በየገንዘብ
ዘፈልጋዊ ለለው የገዢ ጉባርና ዘመኝና እምበሌና፡ ፊገዢ የገዢ ወልሱ እየደልጋዊ
እናበለ ፊገዢ እምበሌና የገዢ ወልሱ እየደለ ፊገዢ የገዢ ወልሱ እየደልጋዊ
እናበለ ፊገዢ እምበሌና የገዢ ወልሱ እየደለ ፊገዢ የገዢ ወልሱ እየደልጋዊ
እናበለ ፊገዢ እምበሌና የገዢ ወልሱ እየደለ ፊገዢ የገዢ ወልሱ እየደልጋዊ
እናበለ ፊገዢ እምበሌና የገዢ ወልሱ እየደለ ፊገዢ የገዢ ወልሱ እየደልጋዊ

አብ መወዳእታ ከኩ ላይ በልርድ በነበረ ገጽሬት ሌላያን ችግር
ተረጋ አበለም፡ እኩ እብ ዓዲ አንቀሳሽ ፈይ መቻልሁ ተብጥል እብ
ደርመን ተከተም መቆሱት ወከላ ስራ፡ ታሪክ መሰናን አገባብ አልፏል
በአልታ ክተማውን ክተማትን ምስ ይመረት ጥን በዚህ ተቃውሞም
አፍለው ወ-ከልናይ ከም በሰሩበት አበረምም እየ፡ ከምኑ መግበርያይ ከኩ
ፍይ በተቀባዩ ክቻለለ በመግ መሰላኔ እም ላይ በዋናኑ በነበረ ዓፈጣት
ነይ የኩበር ዘላና አድነትን ጥርናን ዓንቀፅ ከይኙ ለለዘተስምና እየ፡

ከቅብጫ ለለ በደረሰኝ መርያም መቀመድ ተተብሃለት ምስላም በነበረት እባላ
ቁ.13 ከዚኖ ነስመራ በጥቅምኝ ዕቅድ በፊተማት አመበረቶ ቅንዱቱ
ተጋዳለታ ሲልኩ የጥናኝ ነይ በግብር በነበረ ሆኖ ሆኖ እናአቶኝ ፈይ ችግሮ
ተጋዳለታ በነበረ እናበልኩ ምስበልኩ ምስበኩን ጉዳኔ ዕቅድ የኩበርን
አብ ለዚህ ሁዝቦ እርተራ በፈጸም ምስተት ክቻለዎን ተኩ እሉ ክቻለዎን
ቀድሚ ለመሆ በግብር በደል ዕቅድ ሁዝቦ እርተራ እቅዱታ ክተማትን
አብ ለጋግዜ ሲልፍታት ምሳና መመው ክጠልን፡ እንተኩለለ በዘዴ እፈላለ
ሁዝቦ ከጥርንናን ከረዳናን እውን እብ ቀድሚ ክልአት በገኘና ሂደ
ት ኦአካል በስልክ ለማኩም፡ ተልእካሬ ከጠልም ጥን አይመረዳን፡

ነሐና ሁዝቦና ይእሰርናን ይእሰኞችን እሎ፡ መኑስተራት ወጪውንታት
አረጋው-ቱ ወለዶ ተአበረምና ለደአና ለምዕ-ና እሉና እብ ቤት የስራዎት
መራቱ ማጋ አንቀሳሽ ለጋግዜ ሲልው ለዚሁ ከንገቡር ምስና የኩበርው ለማኩም
መ-ፍልታ ከዚኖ ተጋሚዕው እበደና ከኩ እብ ለመግኩን ከፍ እሉ ወ-ዓለ፡፡
ለጋግዜ ከኩ በስተኩሻኝኩ ሲጠ አይፈልማን አይከፈለን ስጠልቱ ጉባኤ ቤደም
አንደገና እብ ሲልማን በግንባለን ዕቅድ የኩበር-ለ ተኩለ መግለጫ
ከፍሰሰው ከም ቀምና ለማኩ፡ እዚ ከኩ በውጭና ክበሩ ፈይ ችግም
ዘይናለ ግበረ ተጋኩለ ተአትው ተልእካሬ እየ እበል፡፡ እኩ ሁዝቦ ከበሳ-
ዘድበር በነበረ ላይ እድቀናም ገመግርም ለሙም ቁኩ እብ ቀልመጠረቅ
ሁበላ ሁዝቦ እርተራ ለጋግዜ ለመግኩ ተኩነትን ከረዳኑ እዚ ሰርዓት እዚ
ነብ ሲ-ና ተማሳካዊ ከጠፍና እለው፡ እዚ ከኩ ቤደም ተቁረጥና እሉ-ናም ስያ
በና ምባል እየ፡ እዚ ከበሳ ለለዘተ-ተገኩናን የጋውሙ ለለዘተ-ተገኩናን ጥን
ኩበር የስለሰት የመት ከበሳ እበደና፡፡ ከበሳ የስለ-ና ጥን ቤደና
አቶም ለለፈኩ፡ እቶም፡፡ ጥን ቤደና ከገብርና ከበሳና ተኩለ እሉ እሉ
ነብ አይአምናን እየ፡ ጥን ላይ አንዳጋግዜ በግብር ተረሳካዊ በስልክ
ዘግበና፡፡

እዚ ከኩ ላይ ተኩረቅ አለው ተጋዳለን ተስቀልን መራቱ ከብ ባዕዳው-ይን
ግዢኩ፡ ላይ አውጭና እም ለመሆ ለመሆ ለመሆ ለመሆ ለመሆ ለመሆ
ተአዲት በፈላጊት ተኩረቅ አለው ሁዝቦ አማራን ቤደናውን ምስቀመድ
ከልአት ተአማማኑ የኩበርቸለስ ጥን በመራቱ እም ያቁ አማራን በፍላጊ
ነብ ያርጋ በረክት፡ ያርጋ አስቀው ተኩረተን ተርከበ-ወም ያቁ ክርከብወም
ዝገበ በጋውሙ ጥን ክልአት ከኩ በግብርነት እኩበር የስለ-ና ቤደና
ዘግበና እለው ተዋስኑ እየ፡ በኩበር ከኩ ላይ በፍላጊ አለው ተስቀልና
ሁዝቦና እውጫቸው መራቴስ ቤደና ላይ ለመግኩ ላይ

**እኔ ተቻዎች ፋይ አደ ወገን አብረተሰቦና ወይ ፋይ አደ እውሃች
ገምጻሳልን ህዝብ ገምድንጋርን በእስያን በተዋሸሚው መግመሩ እና እለ
እኩምን፡ እነዚ ከኑ ምብጥን አቅን ማማኑ በመግልቱ ክወጽኑ እየ፡፡**

እዋ እኔ ከንደይ ጓዢ በተቻለተኑን በተሰውአካን ዓይይ ለማማት ከም
ዘይወለደት አበ ከምዘላም በአመሰለ ስበ ከይፈለጠም ጓዢ ከበሂለ-
ዘንድኑ ከበ አፍንቃለም ዓለፈ እርአቃቃም ከጥምቱ በይከለለ ከደግት
ምትሬፈ አጥሃኑ፡ እስያን ክወጽኑ እበ ፍርድ ክፍርብን መሰራት
አብስ ከሰማግሞአለን ክፍበለሁን አልፎ ምጽባይ በቻድሙ እውን ቤት እየ
ኋና ያልፎ ከምአ ምግባር ጥን እኔ ሁመቁና ለሰራዎች እስል፡፡
እኔ አቅ ዓይየ፡ እምበር እበ ከንዳ በኋይ በአለፈ ፍጥቶች በጥቅስን
እቅራታ በአተተኑ ለመሆ ከእኑ ተስፋዎን እስፈላጊ ለሰራ ታስተና ከበል
አይምተረክቡን፡ እበ ወጪው እተና ገለ ለማቻት በይረሰባሁ ወድብት አና
ዘረሰባሁን በቀምኑ ህዝብ እርተሮ እና ዓቃለስ እስዱ በግብር እውጭና
አይበቻለ እተና ከገበር ውይ ምጽልገይን ምጽንጠኑን እውን ከሰነ
ከንደይ ከም በንግቀኑን በይንደንን ከንሰቦዎ ዘዴስና አና፡፡

ከንደይ ሲረከቱ ቁጥን በፏ ህዝቦም በአለፈ ጓዢ በፈረየት ዓይይ እበ
ከምዘላም በአመሰለ ስልፍ በይብሉም ምትሬፈ ከበ ምግባይ አለፈ ከእ
ከልኝ ሁለተኛ ከህልዎ እይከለልን እየ፡ ስበ ዓይነት ታርሱ ከይ
ከተተል ዓቁ ምርመን መሰላን እየ፡ እነዚ ከነፈ አስፈላክ ክተንተን በገዢድና
ጥን ከምቱ እነዚ እኔ መበቆለምን አፈጣጥራለምን አስረቻ በፈልጥ
ከነሰይ አቅ መሰለና በመሰራት አገበ ተደርጋለ በቻኑ እልአት እውን
ከማይ ዓይይ ዓይይ ዓይይ ዓይይ ዓይይ ዓይይ ዓይይ ዓይይ
ተካናን እስዱ፡ ጥን ጥናይይ ምእታው ከእ ተስፈልና የልቦን ከስይድ እየ
አለ በእንተርኑ ከወጪዎ እዋ እይፈልካን ከይፈለጋ ተባሮለ ከልመን?
እነዚ ተዋስለ እነዚ እነዚ የወጪዎ እነዚ ለመሆ ከተዘዘሩ ከለው ጥናይናን
ዝህዝሪና እነዚ ከለ ክፍአት እይገመካንድ? እንጂ እነዚ እነዚ እነዚ
ምንታይ መቻብር ከእተውያም?

ይቻል